

Смирнов Євген Євгенович

аспірант кафедри бізнес-економіки та підприємництва ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», Київ, Україна
<https://orcid.org/0000-0002-9871-5981>

Швиданенко Генефа Олександрівна

к.е.н., професор, професор кафедри бізнес-економіки та підприємництва ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», Київ, Україна
<https://orcid.org/0000-0002-6730-1372>

**ОСОБЛИВОСТІ МАСШТАБУВАННЯ
БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ В БІРЮЗОВИХ
ОРГАНІЗАЦІЯХ**

Анотація. Автори дослідили взаємозв'язок економічного розвитку бірюзових компаній з функціонуванням бізнес-процесів.

Ключові слова: бірюзові організації, цінності, масштабування бізнес-моделі, революційний розвиток бізнес-процесів.

e-mail: smyrnov1994@gmail.com
e-mail: shvidanenko.go@gmail.com

Y.Y.Smyrnov

postgraduate student of Business Economics and Entrepreneurship Department, SHEE «Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman», Kyiv, Ukraine

G.O. Shvydanenko

Ph.D.in Economics, Professor, Professor of Business of Faculty of Economic and Management, SHEE «Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman» Kyiv, Ukraine

**FEATURES OF SCALING
OF BUSINESS PROCESSES
IN TEAL ORGANIZATIONS**

Abstract. The authors researched the relationship between the economic development of teal companies and the functioning of business processes.

Keywords: teal organizations, values, scaling the business model, the revolutionary development of business processes.

Безперервний процес індустріальних мутацій перманентно сприяє формуванню бізнес-структур на основі застосування дизруптивних технологій, пов'язаних зі створенням, освоєнням нових товарів і каналів збуту, реалізацією принципово нових способів задоволення споживчих потреб. Зміна ціннісних пріоритетів та запровадження в діяльність бірюзових компаній динамічних стратегій кардинальних змін і творчих руйнацій обумовлює появу нових драйверів, інструментів і механізмів оптимізації існуючих бізнес-процесів фірм і корпорацій [1].

Саме тому існує потреба в періодичному аналізі проблем оптимізації, управлінні та пошуку методів удосконалення не тільки основних, але й допоміжних бізнес-процесів шляхом підвищення продуктивності управління непрофільними видами діяльності підприємства, адже відповідні активи не тільки відволікають фінансові ресурси, а й змінюють пропорції в керованості та орієнтованості на гуманістичні ресурси [2]. Динаміка ціннісних вподобань споживачів змушує «потужні компанії»¹ шукати нові форми реалізації свого інноваційного потенціалу. Інтегральні методики управління економічним розвитком підприємств і його динамічними здатностями є «законодавцями моди» в епоху економіки можливостей (Opportunity economy/ Economy of Opportunities) [1].

Сучасні підходи оптимізації бізнес-процесів і рутин логічно передбачають «осучаснення» й засобів їх поширення всередині фірм і корпорацій: інформаційно-інноваційні компанії використовують діджиталізовані механізми реалізації теорії динамічних здатностей. В той же час, підприємницький сегмент ринку, який копіює та наслідує піонерів-інноваторів, не завжди володіє достатніми ресурсами, як фінансовими, організаційними, так і інтелектуальними, для 100 %-ї дуплікації ідеальної бізнес-моделі лідера. Вважаємо, що саме в цій площині доцільно дослідити інтегральні можливості теорії VBM, спірального розвитку, економіки можливостей і перспектив реінжинірингу з точки зору реалізації ресурсного потенціалу розвитку підприємства.

Крім родоначальників концепції реінжинірингу М. Хаммера і Д. Чампі свої дослідження даній категорії присвятили багато зарубіжних і вітчизняних авторів. Наприклад, Т. Давенпорт метою реінжинірингу проекту теж вважав кардинальне поліпшення функціонування бізнес-моделі суб'єкта господарювання, але при цьому основним засобом втілення в життя цих змін вважав впровадження новітніх інформаційних технологій.

¹ Смирнов Є.В., Смирнов Є.С. Концепція менеджменту бірюзових організацій в контексті економічного зростання бізнесу // Матеріали XIV Міжнародної науково-практичної конференції «Маркетингові технології в умовах глобалізації економіки України», 28-30 листопада 2019 р. — Хмельницький. — Хмельницький національний університет. — 2019, с. 157–160.

Найчастіше, у визначення реінжинірингу включають тільки фундаментальні зміни, повне перепроєктування та перетворення діяльності, але це не зовсім вірно — цілком нормально генерувати та фіксувати результати на рівні окремих процесів і навіть їх етапів [4].

Специфіка створення та функціонування організацій бірюзового типу передбачає чітке наслідування наступних елементів:

- орієнтація на еволюційну мету (візію, місію);
- самоорганізація та самомотивація;
- цілісність та органічність;
- наявність соціальної технології холократії [1].

Як було вже сказано вище, функціонування бірюзових організацій безумовно впливає на перегляд цінностей, які стоять перед традиційними організаціями. Детально з цим можна ознайомитись в табл. 1.

Таблиця 1

**РІЗНИЦЯ МІЖ ЦІННОСТЯМИ ТРАДИЦІЙНИХ
ТА ОРГАНІЗАЦІЙ БІРЮЗОВОГО ТИПУ [запропоновано авторами]**

Ознаки виникнення	Цінності традиційних інноваційних організацій	Цінності, які сповідують компанії бірюзового спрямування
За фінансовою складовою	Фінансова відповідальність	Щедрість
За капіталізацією	Акціонерна вартість	Соціальна відповідальність
За рентабельністю	Прибутковість	Людяність
За територіальною ознакою	Місцевий колорит	Світовий масштаб
Загальна місія	Бажання заробити	Збереження спадщини

Таким чином, бенчмаркінг і використання найефективніших практик від лідерів ринку змушує бірюзові організації, яким притаманний революційний аспект самовдосконалювання, вдаватися до використання традиційних (еволюційних) інструментів свого економічного розвитку, до яких відносить масштабування існуючої «бірюзової» бізнес-моделі. Найчастіше таким показником ефективності успішної дуплікації є зіставні продажі, які якнайкраще відображають пропорції в системі ЗРОСТАННЯ---МАСШТАБ.

Література

1. Смирнов Є.В., Смирнов Є.Є. Концепція менеджменту бірюзових організацій в контексті економічного зростання бізнесу // Матеріали XIV Міжнародної науково-практичної конференції «Маркетингові технології в умовах глобалізації економіки України», 28–30 листопада 2019 р. — Хмельницький. — Хмельницький національний університет. — 2019, с. 157-160.
2. Шумпетер Й. Процесс «созидательного разрушения» // Капитализм, социализм и демократия: Пер. с англ. / Предисл. и общ. ред. В. С. Автономова. — М.: Экономика, 1995. — Гл. 7
3. Майкл Хаммер, Джеймс Чампи. Реинжиниринг корпорации. Манифест революции в бизнесе. Издательство: «Манн, Иванов и Фербер». 2011. 350 с.
4. Смирнов Є.В., Хомалах М.М. Бізнес-інжиніринг як засіб забезпечення конкурентних переваг // Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції «Стратегія підприємства: результативність за умов системних трансформацій» (19-20 листопада 2015 р.). — К. — КНЕУ. — с. 312-317.

References

1. Smyrnov Ye.V., Smyrnov Ye.Ie. Kontsepsiia menedzhmentu biriuzovykh orhanizatsii v konteksti ekonomichnoho zrostantia biznesu // Materialy XIV Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii «Marketynhovi tekhnolohii v umovakh hlobalizatsii ekonomiky Ukrainy», 28–30 lystopada 2019 r. — Khmelnytskyi. — Khmelnytskyi natsionalnyi universytet. — 2019, s. 157-160.
2. Shumpeter Y. Protsess «sozydatelnoho razrusheniya» // Kapytalyzm, sotsyalyzm y demokratyia: Per. s anhl. / Predysl. y obshch.red. V. S. Avtonomova. — M.: Ekonomika, 1995. — Hl. 7
3. Maikl Khammer, Dzheims Champy. Reynzhynrynh korporatsyy. Manyfest revoliutsyy v byznese. Yzdatelstvo: «Mann, Yvanov y Ferber». 2011. 350 s.
4. Smyrnov Ye.V., Khomalakh M.M. Biznes-inzhynirynh yak zasib zabezpechennia konkurentnykh perevah // Zbirnyk materialiv Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii «Stratehiia pidpriemstva: rezultatyvnist za umov systemnykh transformatsii» (19-20 lystopada 2015 r.). — K. — KNEU. — s. 312-317.